

Извјештај о квалитету за
Истраживање о употреби
информационо-комуникационих
технологија у домаћинствима и
појединачно, 2021.

Извјештај припремила: Александра Ђонлага
Датум објављивања: 14.10.2021.

САДРЖАЈ

1	УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД.....	5
1.1	Намјена истраживања.....	5
1.2	Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3	Коришћене класификације.....	5
1.4	Извјештајна јединица.....	5
1.5	Статистичка јединица посматрања.....	5
1.6	Покривеност и обухват.....	6
1.7	Статистички концепти и дефиниције.....	6
2	РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА.....	7
2.1	Корисници података статистичког истраживања.....	7
2.1.1	<i>Кључни корисници података из статистичког истраживања.....</i>	7
2.1.2	<i>Процјена корисничких потреба.....</i>	7
2.1.3	<i>Мјерење перцепције и задовољства корисника.....</i>	7
2.2	Комплетност података.....	7
2.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1).....</i>	7
3	ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ.....	7
3.1	Узорачка грешка.....	7
3.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1).....</i>	7
3.1.2	<i>Активности за смањење узорачких грешака.....</i>	8
3.2	Неузорачке грешке.....	8
3.2.1	<i>Неузорачке грешке - Грешке обухвата.....</i>	8
3.2.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2).....</i>	8
3.2.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3).....</i>	8
3.2.1.3	<i>Грешка недовољног обухвата.....</i>	8
3.2.1.4	<i>Мјере за смањење грешака обухвата.....</i>	9
3.2.2	<i>Неузорачке грешке - Грешке мјерења.....</i>	9
3.2.2.1	<i>Разлози за настанак грешака мјерења.....</i>	9
3.2.2.2	<i>Мјере за смањење броја грешака мјерења.....</i>	9
3.2.3	<i>Неузорачке грешке - Грешке неодговора.....</i>	9
3.2.3.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4).....</i>	9
3.2.3.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5).....</i>	9
3.2.3.3	<i>Поступци у случају неодговора.....</i>	10
3.2.3.4	<i>Поступци за смањење стопе неодговора.....</i>	10
3.2.4	<i>Ревизије.....</i>	10
3.2.4.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6).....</i>	10
3.2.5	<i>Импутација.....</i>	10
3.2.5.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7).....</i>	10
4	ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА.....	10
4.1	Правовременост објављивања.....	10
4.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1).....</i>	10
4.1.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2).....</i>	10
4.2	Тачност објављивања.....	10
4.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3).....</i>	10
4.3	Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности.....	11
5	УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ.....	11
5.1	Усклађеност.....	11
5.1.1	<i>Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1).....</i>	11
5.1.2	<i>Разлози за већа одступања.....</i>	11
5.2	Упоредивост.....	11
5.2.1	<i>Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1).....</i>	11
5.2.2	<i>Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2).....</i>	11
5.2.3	<i>Прекиди у временским серијама.....</i>	11

5.3	Географска упоредивост.....	11
5.3.1	<i>Упоредивост с чланицама Европског статистичког система</i>	11
6	ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ.....	11
6.1	Саопштења у којима се објављују подаци	11
6.2	Публикације у којима се објављују подаци	11
6.3	Онлајн база података	12
6.4	Пристап микроподацима	12
6.5	Доступност методолошке документације	12
6.6	Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата	12
6.7	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (АС1)	12
6.8	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (АС2).....	12
6.9	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (АС3)	12
7	ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА	12
7.1	Трошкови провођења статистичког истраживања	12
7.2	Оптерећеност давалаца података	12
7.3	Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	13
8	ПОВЈЕРЉИВОСТ	13
8.1	Повјерљивост - политика	13
8.2	Повјерљивост – поступање са подацима	13
9	СТАТИСТИЧКА ОБРАДА	13
9.1	Извор података	13
9.2	Учесталост прикупљања података.....	13
9.3	Прикупљање података	13
9.4	Валидација података	14
9.5	Компилација података	14
9.6	Прилагођавања.....	14
9.6.1	<i>Сезонско прилагођавање</i>	14

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Истраживање о употреби ИКТ-а у домаћинствима има за циљ да се добију подаци о заступљености информационо-комуникационих технологија у домаћинствима, употреби рачунара, интернета и информатичкој писмености становништва. Ови подаци су веома важан извор код креирања, реализације и унапређења политика у области информационог друштва у Републици Српској.

Истраживање о употреби ИКТ-а у домаћинствима проводи се у годишњој динамици.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Ова статистичка активност се проводи на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2018-2021. године и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику. Концепти и дефиниције кориштени у истраживању усклађени су са Методологијом Евростат-а за статистике о информационом друштву, 2021. а такође и са основном Уредбом ЕУ парламента и Вијећа (ЕЗ-а) бр. 808/2004.

1.3 Коришћене класификације

Приликом провођења истраживања за податке о образовању кориштена је Међународна класификација образовања ISCED 2011. За податке о економској активности кориштена је Класификација дјелатности КД БиХ 2010 садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev2.

1.4 Извјештајна јединица

Извјештајне јединице за истраживање о употреби ИКТ-а у домаћинствима и појединачно су лица старости 16-74 година и њихова домаћинства изабрана у узорак.

1.5 Статистичка јединица посматрања

Јединице посматрања су лица старости од 16 до 74 године и њихова домаћинства, изабрана у узорак методом случајног избора.

Домаћинством се сматра свака породична или друга заједница лица која се изјасне да заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмиривање основних животних потреба, без обзира да ли се сви чланови стално налазе у мјесту гдје је настањено домаћинство или неки од њих бораве одређено вријеме у другом насељу, односно иностраној држави због рада, школовања или из других разлога.

Домаћинство може бити:

- Вишечлано састављено од двоје или више лица, без обзира на њихову сродност, која дијеле исти стамбени простор и која обично заједнички набављају и троше храну и
- Једночлано са једним лицем које у стамбеном простору живи само, или живи са другим лицима, али не учествује у заједничком набављању и трошењу хране.

Колективна домаћинства (дом или хотел за самце, студентски, ђачки дом, дом за дјецу и омладину са посебним потребама, дом за социјално угрожену дјецу, дом за пензионере, старе и изнемогле, други домови за збрињавање и његу, самостани, манастири, интернати и сл.) нису предмет посматрања.

1.6 Покривеност и обухват

Према методологији Евростата обухваћена су домаћинства са најмање једним чланом старости између 16 и 74 године живота као и појединци исте старосне доби. Подаци се прикупљају само за члана домаћинства који пристане да буде анкетирани, има између 16 и 74 године старости и живи у изабраној стамбеној јединици. Такође, у име члана изабраног домаћинства може да одговори и неко друго присутно лице (други члан домаћинства и сл.).

Оквир за ИКТ узорак је БиХ нови Мастер узорак.

Узорак је дизајниран као стратификовани двоетапни случајни узорак. У првој етапи извршен је избор прелиминарних јединица узорковања. У другој етапи извршен је избор домаћинстава. Стратификација у одабиру домаћинстава је извршена и према типу насеља (градско и остало) тако да се ради о стратификованом двоетапном случајном узорку у коме има 2 стратума за Републику Српску.

Истраживањем о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно обухваћено је 2 920 домаћинстава и исто толико појединаца.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Неке од важнијих дефиниција статистичког истраживања о информационо-комуникационим технологијама су:

Информациона технологија (ИТ): Технологија која користи рачунаре за прикупљање, обраду, чување, заштиту и пренос информација. У савременим условима су обично рачунари повезани у мрежу и тада је ријеч о **информационо-комуникационој технологији** (enɡl. Information and Communications Technology - ICT).

Рачунар или компјутер (енгл. *computer*, од лат. *computare*: сабирати, рачунати): Сложен уређај који се састоји од хардвера (*hardware*) физичких делова рачунара, опипљивих, видљивих делова и програма (*software*) тј. програмске подршке: скупа наредби "разумљивих" рачунару које покрећу његов рад; упутстава опипљивим деловима, наредби шта да раде. Рачунари обухватају персоналне рачунаре (PC), преносне рачунаре (*laptop*), таблете и остале преносне уређаје (осим паметних телефона).

Интернет: Глобални електронски комуникациони систем сачињен од великог броја међусобно повезаних рачунарских мрежа и уређаја, који размењују податке користећи заједнички скуп комуникационих протокола.

Широкопојасни приступ интернету (*Broadband*): Начин повезивања на интернет који омогућује велике брзине преноса података и представља комуникациони систем чији носилац (нпр. оптички кабл) преноси умножене податке истовремено док су појединачни подаци модулисани на посебним фреквенцијама.

Дигитални производи или услуге: Роба или услуге које могу да се наруче и испоруче путем компјутера, тј. интернета (нпр. музика, филмови, видео игре).

Електронска трговина (енгл. *e-commerce*): Куповина или продаја добара или услуга путем интернета.

Електронски сервиси јавне управе (енгл. *e-government*): електронски контакти путем интернета са јавним институцијама у сврху добијања потребних информација и услуга.

Информациона сигурност: очување поверљивости, интегритета и расположивости информација, а обезбјеђује се помоћу правила заштите података на физичком, техничком и организационом нивоу.

2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Кључни корисници података о ИКТ-у су:

Влада Републике Српске и остале институције јавне управе; јединице локалне самоуправе, институције на БиХ нивоу, факултети, научно-истраживачке институције, удружења грађана, пословни субјекти, медији, физичка лица итд.

2.1.2 Процјена корисничких потреба

Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија обезбјеђује међународно упоредиве податке који могу да се користе за израду стратешких докумената из области информационог друштва. Такође, подаци су примјењиви код израде појединачних студија и анализа (нпр. анализа постојећег стања сектора ИКТ-а, повећање информатичке писмености, промјена навика потрошача када је у питању електронски вид трговине и сл.).

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Републички завод за статистику је 2020. године провео [Анкету о задовољству корисника](#) и резултати су доступни на званичној интернет страници Завода. Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника за истраживањем о употреби ИКТ-а у домаћинствима и појединачно.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Обезбјеђена је потпуна усклађеност јер је истраживање рађено на основу регулатива Европског Парламента и Савјета бр. 808/2004 и бр.1006/2009, те Регулative Комисије (ЕУ) бр.2019/1700. Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно обезбјеђује све обавезне варијабле за израчунавање одговарајућих статистика.

Стопа комплетности података износи 100% $[(136/136 \times 100)]$.

3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)

Грешке узорковања се приказују за сљедеће статистике и/или варијабе: интернет приступ у домаћинствима, интернет конекција у домаћинствима према типу насеља, корисници и свакодневни корисници рачунара у референтном тромјесечју, корисници интернета и свакодневни корисници интернета у референтном тромјесечју, свакодневни корисници интернета за електронску трговину у референтном тромјесечју.

Интервали повјерења, стандардне грешке и коефицијенти варијације – ИКТ Д 2021

Статистике/варијабле	Индикатор (%)	Стандардна девијација	Доња 95% граница интервала повјерења	Горња 95% граница интервала повјерења	Коефицијент варијације
Интернет приступ у домаћинствима	76,3	0,01	76,28	76,32	0,01
Интернет приступ у домаћинствима у насељима типа град	81,7	0,01	81,67	81,73	0,02
Интернет приступ у домаћинствима у насељима типа остало	72,6	0,02	72,57	72,63	0,02
Корисници рачунара у референтном тромјесечју	57,6	0,02	57,57	57,63	0,03
Свакодневни корисници рачунара у референтном тромјесечју	70,6	0,02	70,56	70,64	0,03
Корисници интернета у референтном тромјесечју	80,3	0,01	80,28	80,32	0,01
Свакодневни корисници интернета у референтном тромјесечју	91,5	0,01	91,48	91,52	0,01
Корисници интернета за електронску трговину у референтном тромјесечју	28,6	0,01	28,57	28,63	0,05

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

Грешке узорковања на кључним индикаторима биле су сасвим прихватљиве. Већа поузданост других индикатора или главних варијабли, али на детаљнијим нивоима, могућа је у садашњој ситуацији само у случају повећања узорка. Периодично се врши анализа коефицијената варијације и врши модификовање дизајна или величине узорка.

3.2 Неузорачке грешке**3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата****3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (А2)**

Грешке обухвата подразумевају разлике између циљне популације и популације која се нашла у узорку.

У истраживању о употреби ИКТ-а у домаћинствима и појединачно забиљежено је 412 случајева неоздизва чији су разлози: 303 домаћинстава гдје телефонски контакт није остварен (нпр. због лошег или недостајућег телефонског броја, због нејављања након више покушаја позивања, и сл.), 65 домаћинство је одбило сарадњу, док 20 домаћинстава нема ниједног члана старости 16-74 године, 24 остали разлози (немогућност да одговоре, одбачени интервјуи због лоше попуњености, прекида током интервјуисања, непопуњености већег броја питања из упитника, итд.). На основу доступних информација базираних на телефонском интервјуисању о разлозима неодговора стопа прекомјерног обухвата износи 0,7%.

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (А3)

У истраживању се не користе јединице из два или више извора (не комбинују се подаци).

3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата

Грешка недовољног обухвата у 2021. години је значајно смањена због кориштења новог Мастер оквира за избор узорка.

3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата

Кориштење административних извора који се односе на становништво и континуирано ажурирање Мастер оквира који се користи за избор узорка би биле основне мјере за смањење грешака обухвата.

3.2.2 Неузорачке грешке - Грешке мјерења

3.2.2.1 Разлози за настанак грешака мјерења

Основни разлози за настанак грешака мјерења су:

- Комплексност упитника са много различитих филтер питања.
- Утицај метода анкетања и самих анкетара на процес прикупљања података и уписивање одговора у апликацију.

Листа логичких контрола у апликацији док је трајао процес уноса података показао је најчешће грешке код уноса и њихове узроке. Наиме, уочено је да су анкетари најчешће гријешили код попуњавања појединих одговора услјед брзине рада коју не може да прати брзина реакције апликације и смањене пажње испитаника током одговарања на питања као и због погрешно схваћених питања. Такве врсте грешака су ријешаване углавном у току уноса, а један дио и у фазама анализе и едитовања података.

3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Најважнија мјера за смањење грешака при анкетању јесте инструктажа. Током једнодневне инструктаже анкетари добијају комплетан методолошки материјал као и увид у саму апликацију у случају анкетања телефонским путем. С обзиром на природу истраживања кориштена је широка ИТ терминологија и потребно је добро упознати смисао сваког питања како би се правилно интерпретирало. Срж инструктаже јесте управо на отклањању могућих нејасноћа и дилема код интерпретације питања. Посебан акценат је на раду са анкетарима који су по први пут ангажовани на реализацији ИКТ истраживања као и на новим модулима у упитнику. Сваком анкетару је за вријеме трајања анкетања на располагању методолог који му помаже у свим ситуацијама у којима затражи помоћ.

3.2.3 Неузорачке грешке - Грешке неодговора

3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)

Стопа неодговора према типу насеља:

Тип насеља	Стопа неодговора (%)	Респодентна домаћинства	Нересподентна домаћинства	УКУПНО
Град	13,2	1239	189	1428
Остало	14,9	1269	223	1492
Укупно	14,1	2508	412	2920

3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)

Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе неодговора варијабле.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

Поједини случајеви неодговора на одређена питања (о одређеним варијаблама) су рјешавани уписивањем недостајућих вриједности до којих се дошло након више телефонских контаката с извјештајном јединицом односно чланом домаћинства.

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

Побољшање обучености анкетара, информисаност јавности, промоција статистике и значаја статистичких истраживања, комбинација више метода прикупљања података, итд.

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6)

Ревизија није планирана нити реализована.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7)

Није било импутације података.

4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1)

Први резултати су уједно и коначни подаци.

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2)

Крај референтног периода	17.05.2021.
Датум објаве коначних резултата	20.09.2021.
Временски размак (број мјесеци)	T+4

4.2 Тачност објављивања

4.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Тачност објављивања (TP3)

Референтни период	фебруар-мај 2021.
Најављени датум објављивања (према Календару публикавања)	20.09.2021.
Стварни датум објављивања	20.09.2021.
Временски размак (број мјесеци)	T+0

Резултати истраживања су објављени према Календару публикавања, односно 20.09.2021. године.

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Резултати су објављени у планираном року. Није било кашњења у објављивању.

5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (СН1)

Не постоји упоредива статистика.

5.1.2 Разлози за већа одступања

Не постоји упоредива статистика.

5.2 Упоредивост

5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (СС1)

Није примјењиво.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (СС2)

Од 2014. до 2021. године Истраживање о употреби ИКТ-а у домаћинствима и појединачно спроводи се једном годишње. Тренутно постоји временска серија од 8 година, тако да је вриједност показатеља 8.

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Нема прекида у временским серијама.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост с чланицама Европског статистичког система

Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у предузећима у потпуности је усклађено са методологијом Евростата Регулative Европског Парламента и Савјета бр. 808/2004 и бр.1006/2009, те Регулative Комисије (ЕУ) бр. 2019/1700 за 2021. годину.

6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

- Саопштење „УПОТРЕБА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ДОМАЋИНСТВИМА И ПОЈЕДИНАЧНО 2021;

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Статистички годишњак и Жене и мушкарци у Републици Српској.

6.3 Онлајн база података

Онлајн база са основним ИКТ индикаторима доступна на веб страници РЗС РС.

6.4 Приступ микроподацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ између осталог дефинише и процедуре за приступање микроподацима.

6.5 Доступност методолошке документације

У оквиру Метаподатака, на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције, као и Методологија у дијелу интернет странице који се односи на статистику информационог друштва.

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Дисеминирани резултати су приказани јасно и разумљиво.

6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Не постоји евиденција прегледа сетова података.

6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова метаподатака.

6.9 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности мета података (ESMS v.2.0) за ово истраживање износи 100%.

7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Процјене годишњих оперативних трошкова према главним трошковним компонентама приказује се у стандардној табели:

Трошкови спољних сарадника (анкетари, контролори, оператери), нето	7400 КМ
Материјални трошкови (трошкови телефона)	700
Годишњи број образаца који се достављају извјештајним јединицама	-

7.2 Оптерећеност давалаца података

Нема прецизне евиденције о времену утрошеном за попуњавање упитника.

7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

- Смањење броја контаката са извјештајном јединицом;
- Коришћење административних података;
- Смањити могућност понављања истих домаћинстава у више анкета и статистичких активности.

8 ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост - политика

Подаци који се прикупљају за потребе Истраживања о употреби ИКТ-а у домаћинствима и појединачно, подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Извор података за статистику информационог друштва у дијелу који се односи на појединце и домаћинства је упитник ИКТ Д 2021 на бази ког се реализује анкетирање. Ове статистичка активност је веома важан извор података о употреби ИКТ-а у РС, информатичкој писмености, интернет активностима, онлајн навикама и понашању корисника електронске трговине итд.

9.2 Учесталост прикупљања података

РЗС РС Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно реализује од 2014. године једанпут годишње.

9.3 Прикупљање података

Подаци се прикупљају непосредно од једног члана узорком изабраног домаћинства путем телефонског и личног интервјуа. Члан који даје одговоре мора бити у опсегу 16-74 година старости. Одговоре даје члан домаћинства за себе, а за тренутно заузето/оногоућено лице одговор може дати и други члан домаћинства.

Референтни период на који су се односила питања је 3 мјесеца или 12 мјесеци која су претходила анкетирању.

Фаза прикупљања података требало је да обухвата два дијела: телефонско анкетирање (САТИ метода) и интервјуисање "лицем у лице" кориштењем лаптоп рачунара (САПИ метод). С обзиром на специфичне околности и услове пандемије у периоду прикупљања података, примијенила се само САТИ метода. Телефонско анкетирање обављало је 7 анкетара и 2 контролора у сједишту Завода.

За спровођење рада на прикупљању података користили су се сљедећи методолошки инструменти:

- Упитник;

- Упитник о неодзиву;
- Упутство о попуњавању упитника;
- Списак стамбених јединица и домаћинстава изабраних у узорак.

9.4 Валидација података

Валидација извора и излазних података врши се најчешће поређењем са подацима из претходних година, рачунањем стопа одговора и неодговора и сл.

9.5 Компилација података

Унос, обрада и анализа података врши се у сједишту Завода. Приликом анкетања лица телефонским путем, подаци се директно уносе у ИСТ апликацију. У апликацију за унос анкетних података уграђене су контроле које указују да се у базу уносе рачунски и логички неисправни подаци. Прикупљени подаци представљају основу за процјену података за цијелу популацију кроз поступак пондерисања података.

Агрегирањем пондерисаних података на доменима од интереса, израчунавају се оцјене непознатих параметара популације. Након формирања базе података ради се анализа, табелирање и објављивање података.

9.6 Прилагођавања

9.6.1 Сезонско прилагођавање

Нема потребе за сезонским прилагођавањем података.